

Силабус курсу Соціологія та психологія малих груп

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-наукова програма «Соціальна робота та соціальна політика»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.соціол.н, доц. Біскуп Віталій Степанович

Контактна інформація

vbiskup@gmail.com,

Опис дисципліни

У соціології та психології малі групи розглядаються як певні мікросистеми, в яких реалізуються численні соціальні відносини: розподіл праці, взаємодія, лідерство, ієрархія престижу, звичаї, традиції, символи тощо. Саме в малій групі відбувається формування людини як особистості, індивідуальності, набуття нею досвіду соціальної взаємодії, реалізується її вплив на процеси в різних ситуаціях соціуму. Малі соціальні групи, фактично, є цеглинами, з яких вибудовується наше суспільство. Вивчення соціологічних та психологічних закономірностей утворення, функціонування малих груп, групових взаємодій є необхідним компонентом підготовки фахівця, який повсякчас знаходиться під впливом малої групи та вміє сам впливати на групові процеси.

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	1. Призначення малих груп в суспільстві та в організації соціального життя.	Розуміти значення малих груп для суспільного розвитку та соціалізації членів суспільства.	Тести, питання
2	2. Історія вивчення груп: соціологічний	Володіти соціологічними та психологічними термінами, необхідними для розуміння	Кейси

	підхід, соціометричний підхід, підхід «групової динаміки».	функціонування малих груп.	
3	3. Малі та великі групи: спільне та відмінне.	Вміти аналізувати і диференціювати різні підходи до розуміння функціонування малих груп.	Кейси
4	4. Соціологічні та психологічні критерії розвитку малої групи.	Орієнтуватись в соціологічних та психологічних теоріях розвитку малої групи.	Задачі, кейси
5	5. Феномени міжособистісних взаємодій у малій групі: соціальна фасилітація, публічний ефект, конформізм і нонконформізм, каузальна атрибуція, ефект «ореолу», міжособистісна сумісність та згуртованість.	Вміти організовувати, планувати та здійснювати групову взаємодію.	Задачі
6	6. Стадійність розвитку малої групи: стадія формування; стадія психологічної напруги; стадія нормалізації взаємин; стадія діяльності.	Орієнтуватися у групових процесах та стадіях утворення групи.	Тести, питання
7	7. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії у малих групах	Розробляти практичні рекомендації стосовно управління груповим процесом; оцінювати групові ефекти.	Кейси
8	8. Лідерство у малих групах.	Знати роль та функції групового лідера та концепції лідерських стилів.	Тести, питання

9	9. Методи дослідження малих груп	Вміти аналізувати процеси у малій групі соціологічними методами; застосовувати психологічні методи до вивчення малої групи.	Кейси
---	----------------------------------	---	-------

Літературні джерела

1. Сурякова М.В., Панфілова Г.Б., Склянська О.В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): навч. посібник [електронне видання]. Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 150 с.
2. Третякова Т. М., Лазор К. П., Форманюк Ю. В. Соціальна психологія: практикум. Одеса : НУ «ОЮА», 2021. 53 с.
3. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра /Н.Ю. Волянчук, Г.В. Ложкін, О.В. Винославська, І.О. Блохіна, М.О. Кононець, О.В. Сербова, О.Л. Туриніна, О.В. Москаленко, С.О. Хілько, В.О. Чумаков. 2-е вид., перероб. і допов.; Кपी ім. Ігоря Сікорського. Київ: Кपी ім. Ігоря Сікорського, 2024. 594 с.
4. Чорна Л. Г. Актуальні проблеми психології малих груп в умовах війни та повоєнного часу. VI Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю, 16 травня 2023 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. Вип. 5(1), 2023. С.1-3. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5136>
5. Психологія міжгрупової взаємодії у вимірах війни і миру : навчальний посібник / [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка] ; за ред. Л. Г. Чорної ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 118 с.
6. Сабатович Н., Даниленко О. А. До питання актуальних проблем сучасної соціальної психології. *Збірник матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукова молодь-2023»* (Київ, 21 листопада 2023 р.)/упоряд.: А. Яцишин. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 338 с.
7. Поліщук В.М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с.
8. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навч. посіб. Київ: 2020.
9. An Introduction to Social Psychology. Ed. By Hewstone M., Stroebe W. UK, Wiley, 2021. 880 p.
10. Social Psychology: Foundations, Advances and Applications. UK, SAGE Publications, 2024. 616 p.
11. Shivan Viruti. Psychology of Groups - The Comprehensive Guide: Understanding Dynamics, Behavior, and Influence Within Social Groups. N.p., Amazon Digital Services LLC - Kdp, 2024. 196 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів. Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, платформа Moodle).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин

(наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із адміністрацією..

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять – 7 оцінок). 2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за модульний контроль виставляється на основі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і два теоретичні питання по 30 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу	Оцінювання завдання за результатами підготовленої роботи	10 тестів по 2 бали, 2 теоретичні запитання по 40 балів

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом